

TV65a-ambuda-bulama AB bulaama Ababakar, h hamid idris, ma musa adam
2900 words

<AB> ana uşumí, al haaj abakar,
<I> willook ween

<AB> wildooni fi ambuud'a hine bas,

<I> kubur ween

<AB> kubur hine bas

<I> inta arabi

<AB> ana aṛabi, aṛabi aşleey, al haaj al iyeeli (0:27)

<I> parents

<AB> aş şaal?e

<I> bala al luqa al arabiya

<AB> aa ad daar hine da ma daar hiil baṛno, ad daar hine daar hiil borno wa, kalaam al borno nalkallam, wa l hawsa kula nalkallam bas,

<I> ween alallam kalaam borno

<AB> alallamta da aşaan al balad hanaahum haw aniina jiina min şabá gaadiin hine, xalaas, daada doole bas alallamná

<I> hawsa

<AB> kalaam hawsa kula, humma maqiib haw jo le daarna hine kan dada raayqiin jamii kan nal?allam bas, na?arfa (1:09)

<I> fi l hille di al arab katiiriin

<AB> al aṛaḅ katiiriin

<I> gareet fi sangá

<AB> ayye gareet šiya, ma katiir kula gareet fi s sangá, girá hiilna hiil an as sangá di, wakít aniina gareena da al gərá gaasiye ma şaba aloom,

<I> keef gaasiye

<AB> gaasiye al maajiri gaayd ji?aan, wa yurgut tihit, kinci iyaakulna, alom al maajiri, aloom al maajiri gaaid ilbas toob, gábul aniina wakít gareena da, laabsiin farwa, ha aloom al mahajiri gaayd ilbas lea toob, hu kula be sayda maaşiin sawa, (1:55)

<I> hajjar

<AB> hajjar, hajjar maa magajiyí, axuyí wald abuyi fi, faqiir,

<I> min ween le ween (2:09)

<AB> bikaan mašeena, awal ke fi tiraab alaw, min tiraab alaw mašeena fi tiraab damboa, wa jiina fi gooniri garwa, gooniri , hiil al maqiiib di, kula gaʔadna hajarna, wa fudna ke mašeena gambaru kula gaʔadna, fi s sangá, ha xalaas,

<I> d'awaaltu

<AB> d'awwalna, nasey siniin gariib tisʔe kula, fi l xala, gaadiin nagəri, ayyee, gaadiin nagəri, ho aš šúqul da ke, ú ma bígi našiibí kan jiit gaʔat fi l beeth, mm (2:43)

<MA> xatam

<AB> xatám

<MA> tígir wa tuktub kalaam al arab,

<AB> kalaam al arab nagərii naktuba mana, da ma luqutí (2:58)

<I> xidimitku šunu

<AB> xidiminna ille al hiraata, hiraata wa sarhiit al bágar, naharit be l gadanka, hiil al borno bidugguua leena haw naharith, aha (3:27)

<MA> mata tibdu al hiraata tibduuha mata

<AB> al hiraata da kan alme šabba bas, daada nateerib, nateerib zuraʔaatna haw al geš kan bazar naharit, aha, bateerib dúxun, wa libiya, kolci, dúra, cat nateerba, haw naharit,

<I> zeraaku ween (3:52)

<AB> zuraaʔaatna al goos, al gooz, bikaan al keesá nateerib fiya ad dúxun, wa l libiya wa al kolci, bikaan al baagi azərah, nateerib fiya ad dúra, (4:04)

<I> al buriyye walla

<AB> al buriye di, buguulu laha al farkiye sei, aʔa maaha farkiye, al farkiye dahaaba badeena xidimitha, fi dugut kula, naxadim fookha da,

<I> gariib

<AB> gariib, zuraʔaatna gariib le l hille

<I> keef an naas yurifu ziratku ween (4:31)

<AB> az ziraaʔa da kan , ana zarʔi, aw da jaarí hu kula jambí ke bas, d'aaka jam da, mine kula kalankiina wahid bas,

<MA> induku alaama tiʔerfu

<AB> ayee be ʔaalaamidna, mine kula be aalamta, kan maša bigiif foog zarʔa, fi zer gabiila ma budxul, (4:50)

<I> šunu al alaama, xašab

<AB> alaama da, alaama da kan fi l goos, ha daada taxallu šéder, ha kan fi l buriye, fi l ferkiye, ha kan dadda aj jirf, aj jirf da hu bas gaʔid alaama ambeenak haw ambeen jaarak

<I> kunni sana nafs al bikaan

<AB> aʔa anni sana bikaanak al gaayd fooga da hana abuuk, jiddak, abuuk ya ixalli leek inta kula taxalla le iyaalak,

<MA> hana al waahid

<AB> ha al waahid da bas, gaadiin naxadim fooga (5:30)

<I> tinšiqu be l bagar

<AB> al bágar da, al binšax fi, haw al gayd fi l hille biharit, haw kaarəb bagaráta fi l hille kula fi, (5:39)

<I> inta kula našáq

<AB> ana ma našaq axaayyaaní naašqiin, humma binšu, aa min al hille bas, fi l minšaaq,

<I> ween binšaqa (5:52)

<AB> binšaqa da hine biyaagubu da, magumuri, gubio, bibeʔʔidu, binšu beʔiid ya gariib gaidam kula, dugo buruddu, biruddu ka binšu le al fađ'd'a, al yaare, haw doola budúxulu ac caad jaay, le š šeef, (6:09)

<I> bisiiru ma bugoodu

<AB> aʔa al beet da gade humma fiya fi wa, aniina bas naharit ka, kan jo faaytiin ka dada nad'iikum akil haw binšu bas ke humma da gade fi l beet fi wa, iyaalhum kula buwalluduuhum fi l xala bas gaadiin,

<I> inta ma našáq mala

<AB> ana ma našaq, ana ma balooni lei be xidime, sawwooni bilaama da gade al min minšaaq balgá yeen,

<I> abuuk kula bulaama

<AB> abuyí kula bulaama

<I> keef kabbarook bulaama (6:47)

<AB> kabbarooni bulaama da a, yó at tiraab da kan hana abuuk da, kan abuuk maat da dada igaʔʔiduuk fooga bas inta kula bas al kabiir le ʔašara, takubur foog al ašara, tašiif raas tiraabak, ha kan inta mut kula kan be waladak kan igoot bas, ke bas

<I> inta martak arabiyya

<AB> arabiye

<I> tilkallamo fi l beet

<AB> nalkallam be l arab bas, nalkallam aṛab bas,

<I> yaalku kula

<AB> iyaalna kula ke aṛab bas (7:19)

<I> fi suug sei

<AB> aha yoom al ahad, suuk da mæd'awwul digé, aniina kula ma wildoona kua fi, ambud'd'a da, kuuree buguulu leya mooya, al lahad mooya, al lahad mooya yam dagut bígi ambuud'a, aha, aniina kula ma wildoona

<MA> ha maala naadó ambuud'a (7:46)

<AB> ambuud'a, ambuud'a da, barno ma jabadoona, tawa al lahad mooya da mooya da hanaana aniina al arab, haw borno búgo foogna katiiriin kan nasawwó ambuud'a, al lahad ambuud'a,

<I> as suuk hine min tawa (8:07)

<MA> d'owwal

<AB> as suuk d'awwal, zamaan hana juduudí kula as suuk fi, dugó abbaahaatí, haw aloom ana kula, aloom ana kula indí, arəba?iin haw xamsa sana, kula as suuk gaa?id dugó wuldooni,

<I> fi sawaga axiraat fi l mantiqa

<AB> fi, as sawaga fi, wa kula huda foog gariib le mayduguri da, hu bas maaniihin, ma i?amran, ma isawwan naas katiiriin (8:47)

<I> an naas biju min ween

<AB> ille ambuud'a bas an naas da, an naas da, maqiib le yarwa kula biju bas, iyaal as suuk da, misil angamdú, mongono, biida, kwildi, aye cat bíju hine bas, bíju le s suuk, yaal as suuk, amma an naas al ke, ahal al bálad bas, bilummu mine kula, kan be haajta bibiiha, wa da bišəri, dada bišittu (9:21)

<I> hellaal al arab katiiraat

<AB> aye katiiraat, al hallaal hiney al aṛab, hine al aṛab da, heelmarii, dagam, al hæmmeet, makilwe, al kidyew, fajaqa, aḏḏumaan, anjammeena, hansanari, dimge, kula halaal hine aṛab bas, haw gariibaat leena (9:59)

<H> qašim al beet al kabiir ke da šunú (10:10)

<AB> fi l hille hineen ke qašim al beet al kabiir da, giddaam le qašim beetna aniina da mafi, ille al asaal?e bas al kabiir,

<H> al hille cat asaal?e sei,

<AB> al hille katiir minha asaal?e,

<H> ha gide šunu min gabiila,

<AB> al qabiile aš šik di, wulaad qaanim,

<H> wulaad qaanim kula fi, doole at tineen dool bas,

<AB> ayye tineen bas, katiiriin ke da (10:34)

<I> gaʔad fi yerwa

<AB> aʔa fi yarwa da waqid gaayd mahaajiri da, gaʔad, amma ma mahajir da ma gaʔad aʔa ma xadam, maiduguri šiftaha (10:52)

<I> maqad hine wa qaadi keef, yatu axeer

<AB> leyí ana ke da hine bas axeer, maala da al bikaan da, juduudí, abbaahaatí cat gaadiin hine wa ana kula waldooni hine našiif hu bas áhala lei, hu bas hilu lei, malá maiduguri, maiduguri ma badoorha, kaamil (11:21)

<I> šunu ma tidoor fiiha

<AB> be naamušitha, be afanatha kaal ma nadoora dugut dawa gaadiin fi l bawá ar riih taðurub fiina, saʔinna di, kan ille, al xalla karabak kula dawa al waadi gariib, tímiš tagoot tac, qaado gaal agoodu leeku fi nigaar, ha da bas ma nadoora, an naamuša hanaahum šeef xariif, aniina al xariif kan agab da xalaas naamuša maafi (11:46)

<MA> naas al hille di fiihum katiiriin mášo gaado fi yarwa fi alla mafi

<AB> aʔa al harraati ke máša gaad da maafi, at tandaati, ya legos kula binši haw bíji, amma al xariif da bíji biharit, binši misil an ayaala tanda doola da binšu bisaawu al gaadiye fi legos, haw bukuddu ke haw bíju, xariif ka bíju le abbaahaathum, amiš agoot fi maiduguri da, maiduguri hi makunusa sai, sowwaaha šunu, ma nadowra, (12:32)

<MA> dugut naadum ke min ambuud'a ke gaad fi maiduguri kaal maafi a

<AB> magajiyii ana kula, gait fi maiduguri sei, magajiyí,

<I> fi raf yatu

<AB> fi maidukuri, maidukuri jaay bas (12:48)

<MA> d'awwal qaadi

<AB> aʔa hu d'awwal ke da fi legos, saar min legos, ja le maiduguri aloom inda arbaa sana

<H> inta waalid sei

<AB> ana waalid

<H> ha keef iyaalak fi l magaranta fi walla maafi

<AB> iyaalí fi

<H> biguru fi l magaranta

<AB> buguru

<H> zeen bileen, ha iyaal al hille ke da al aráb hine lub al hille da, yaalëm dassoohum fi l magaranta walla ma dassoohum

<AB> daassinhum katiir ke walla, mine bigiri, magaranta diya banooha da sei catt, iyaalí ana haw iyaal gabiilí bas, (13:17)

<H> aa zeen (13:18)

<AB> hine bikaanna hine borno maafi, fi

<H> aa zeen

<AB> fi

<H> inta tišiif,

<AB> mm

<H> al aráb ke hineen da, šabá adaat al ʔarab waad, fi hellaal hine al arab waadaat tilga, al arabi bidussu walada fi l magaranta bas binši bikaffi al faqiir maal bisil yaala da hineen da haasil da haasil fiiku walla maafi (13:40)

<AB> la, da dada, gabul da nasawwí

<H> yowa, inta kula sawweeta

<AB> ha ana kula sayyeeta mana

<H> ajab, ha dugut xalleeta minnak sei

<AB> aa dagut da gale ad diniya šifna ke kula,

<H> aa

<AB> al magaranta di maafi ma bikuun, (13:52)

<H> wai kalaamak da sahi,

<AB> leešaan da bas

<H> ha min iyaalku ke naadim gará, bigí kabiir, fi l hukuuma, walla ke fiya

<AB> aʔa fi l hukuuma ke mafi, amma dagut ale mášo giddaam doola da ašmaaniin al hakuuma kula biwaşşulu bixadumu leha (14:08)

<MA> aa zeen, al iyaal dool da bigarruum be šunu

<AB> aʔa be kalaam an naşaraa bigarru fiihum ke be kalaam an naşaraa, ana kaal ma gareeta, ana al mahamadiya gareet mahummadiya, wa hana an naşaraa kula an naşaraa bas, ijuuna hine be katkatəm ka iooru katkat, naşaraat naşaraat ke gaala katib hana naşaraa, ma naʔarfa (14:42)

<H> ana gul ke, dugut hu da axuuna da ma biyeerif keef aṛabna bittaaxadu,

<AB> mm

<H> ke waṣṣəf leya, dugut an naadum bidoor biyaaxud leya bit da, fi adaatna aniina al arab wala aadaatku hineen da, ke waṣṣəf leya naadum biyaaxud keef (14:57)

<AB> aʔa al axiide di,

<I> aa

<AB> al axiide , tawwa da hayne amma aloom da bígat gaasiye,

<H> yawwa

<AB> axiide hiil aloom di kan naadum, ma inda bágar ʔašara, ʔašara xamsa ke, ma bigdar biyaakud al bit aṣ ṣayyre, al bit aṣ ṣayyre aloom, kan bígi šiya kula, kádar bágar ašara ke da betaktulhin hadár tajiibha le beetak da, min as sidaaq da mi tawwa kula tadiss leha, bagara, an naadum al heela gaadir, bíkir mibakkəre foog íjile, bidissuuha leeha n nikaah, (15.35)

<H> mibakkəre foog íjile

<AB> aha,

<H> yawa

<AB> al heela ma gaadir, ha dada, íjile, šádir at toor, tałaata sána daaxile fi r raabi, idissuuha nikaah, ha maalha kam al íjile di

<H> šuqúl ke katiir (15:52)

<AB> yoo ihudʔu foogak sanda doog, be maymassa, da gana kawa, le šadda, šunu aguul leek, aš šúqul da kan gulta haasiba da, jikka, íširiin talatiin betaktula, be nahaar, iguulu leek as sarti, gaal doola, al xawwaal, al amaam, al emmaat, al xaalaat, ya aj jidde al mayte fi t tiraab kula be haqqaha bas biyaadʔu leha, hi mayte kula,

<H> hi mayte (16:26)

<AB> walla kaakayitha, naashum bišiilú, naasha bišiilú, hadarta iguul ke aloom, hi di, iguulu leek ambaakir amšu le n nikaax, nakaho, haw šiltaha jibta le l beet da,

<H> mm

<AB> kan naadum heela šiya da bišoodʔun, haw gede kan banaat hine aloom, kan báaqaasátak gaalat ma tagoot ka xalaas bígi šedʔaan, (16:50)

<H> haw gede kula

<AB> haw al abú kula kan dada, al hébil dowwara, kan ma la gudura ka, yo naadum xusur maala da ixalli iruwa,

<H> ma ixallí iruu

<AB> ha hadada

<H> inta dugut zamaan kuure da,

<AB> mm

<H> tilga al zamaan awwal al arab ke an naadum, walád dugó bisaadik leya bit fi lub al hille,

<AB> mm

<H> wa abuuha kula irifhum sadigina, da da kalaamí al árab kuure tára,

<AB> mm

<H> bəkaan juduudna jo minna, (17:11)

<AB> mm

<H> xalaas al abuuəm fihím, al walád da misaadik al bit,

<AB> mm

<H> dugó ja dawwarha, le l axiide da al biyaad'a, ha dugut inta min adaatku šabá fi l hillukku hineen da,

<AB> mm

<H> al fi irifta al walád da misaadik al bit məďawwul,

<AB> mm

<H> dugó ja biyaaxutha da, abuuha bərđa walla ma bərđa

<AB> azaba alla bit, (17:27)

<H> bit bas dugó misaadígina,

<AB> aa bit aloom ma biyaad'uuha aloom kula

<H> ma biyaad'uuha leya,

<AB> a?a

<H> finšaan humma misaadígina da

<AB> aha ma biyaad'uuha, aloom kua ma n nad'iha, al azaba, al azaba məxiyaarha, tawa kula hi tašiifa tarđa, hu bišiifha bərđa dugó bissaaxado, amma bith, fatá, dugó tasəma huda wal filaan midawwurha, haw kan jo ka taatha lehum la la la, aloom kula ma naseyyi (17:54)

<MA> šaba jaak haw našadak gaal leek ke,

<AB> mm

<MA> wadda leya le bikaan arabi nađiif bilkallam kalaam arab řaafi, da tawdda ween taxud'd'a ween, kan naadum bidoor bilkallam kalaam al arab da (18:25)

<AB> fi n najeriya hine, ha najeriya hine, najerinna hineen ke ke sei arabna řiyiin

<Ad> wai, maa da kula tiguul la

<AB> ha arab nađiif da, mine biqassid le gabiila, baguul leya ana balkallam leek, arabi giddaami ana fi wa, baguul leya amiř le filaan ilkallam leek, arabi giddaami ana maafi sei,(18:50)

<H> maafi, hu kalaama da,

<AB> haa?

<H> řabá yani, galgaliyinna hineen hiil tiraabna hine nijeriya di, masalan hu ja

<AB> yó hiilna aniina di sai hi bas al galgaliya al gawiye

<H> al galgaliya al gawiyye di

<AB> al gaalooha di sai yawa hiilna an najeriya hine da

<H> yo hiil an najeriya di, an najirya di mi naas al balge kula fiya,

<AB> ha

<H> naas hine marte kula fi naas ke kula fi a, naasku hineen kula mi fiya, aráb, ha jaak gaal leek waddi le bikaan zeen badoor bil'allam al galgaliye, tawadda le l balge walla, walla tiwadda le marte walla tijiiba le tiraabku hineen

<AB> la la la, al galgaliya raasha da bikaanna hine bas, walá balge, balge kula sai lisaanhum mayyit, walla balge

<H> hu bas kalaama

<AB> aa to al galgaliye ke da ille bikaanna da bas

<H> sahi, da bas kalaam al aráb deela hineen bas, sahi (19:35)

<I> řukran

<MA> fi indí suaal gade kula taani, kan dugut jaak wahid rad'd'aani, haw biyerif kalaam al aráb, haw jaak wahid arabi laakin ma biyeerif kalaam al arab, juduuda wa řunu catta arab, wa hu nısı kalaam al arab, humma at tineen dool kan jook da, haw bidoor bittak da, bittak tařa le mine fihum (20.02)

<AB> da arabi, juduuda, cat arab, haw hu nısı kalaam al arab, haw da rad'd'aani, walla ma ke,

<H> haw al'allam kalaam al arab

<AB> haw al'allam kalaam al aráb, la bad'iha le l arabi, aj juduuda kula arab, haw hu nısı kalaam al arab da, gade kula irudd ilallama sei, bil'allama, ma bad'iha la r rad'd'aani, (20:25)

<MA> ha kan hi gaal leek tiriid ar rad'd'aani da tisaw keef,

<AB> an naŕiib da buktul kula sei, an naŕiib da balá ar rai sei, amma fi agəlí ana ke ka bad'iia la al arābi axuyí

<H> ha inta bulaama ma asalak, aniina al aráb alyoom al bit ŕiftaha kweese da, (20:40)

<AB> mm

<H> fi beet burnaay,

<AB> mm

<H> tilga arābi ŕabaak ke bas, ʔan ja buguul, awal ke da gabúl bitta di ma t tilak da biguul leek, bittí di haay, ar rad'd'aani me yilgá, amma yoom al bərnaay ijí isil leya kofo muk, ađ ɗaháb, iŕriin ke dada xalaas al bit koot, da aniina aŕ ŕubiyaan yam nisəma beeha dada biyadduaha leya hu, ha hu da da, sababa ŕunu, ʔan iríf leena as sabab kan,

<AB> mm

<H> aniina al aráb ke nigdar nidaawii keef aŕ ŕuqúl da, nicʔal al banaat al aráb deel da, iyaal al aráb bas biyaaxuduuin, yee iduxulan fi r rad'd'aana da, inta fi ŕoortak ke, tiŕiif aŕ ŕoora ŕunu kan nisʔalak (21:18)

<AB> ha dada da aŕ ŕoora di, hu min zamaan kula aniina haw be borno ke tara ma natafaqa, kaal mana mittafiqiin, yo aloom, humma gáro, xalloona, haw foog giraayithum di humma lúgo ŕuqul, aniina al arab, al maaŕi fi d door, inda ŕuqul, al gaayit al harraati ma inda ŕuqul, ha dada, al hamaji al bíji biliz leek ŕuqul, inta fagiri, taŕiif aŕ ŕuqul, ille le l arābi axuuk dada betansaaʔ, da bas madiri gaal aloom al arābi fagəri haw bitta le l hammaaj le l hamaji ma biyaad'iha kam, haw tawa kan raddo cat ille aŕŕaro gaɓbuhum, min axuuhum haw le axuuhum da, bibga leena axeer, dugut huguruthum leena di cat da bas sababa (22:05)

<MA> abba bulaama dugut kan, dugut ŕa hu kan rad'd'aani haw áxad arabiye da, fi beetəm ke, hi beya bilkallamo be ŕunu min kalaam

<AB> ar rad'd'aani, haw áxad al arabiye, ha ha dada gale, aloom da, ar rad'd'aani, hu kula bilaqliq fi kalaam al arab, ŕiya ŕiya, haw hi al bit al axadooha, hi kula kan kalaam al borno kan taʔarfa ŕiya ŕiya, dada ke bas, hu bas amma hu bas bijibitha,

<MA> biqalibha hu sei

<AB> hu bas biqalibha ha, hi sei mára, biqalibha hu bas, kan ma haad'd'at agilha dada, iyaalha kula bigummu barno bas (22:42)

<I> borno bilkallamo kalaam al arab

<AB> aʔa borno waade waade, biʔarfu

<MA> dugut ŕaba inta kan gammeet daxál fi s suuk ke tidoor tibaayi da, fi sukku hineen ke tibaayu be ŕunu min kalaam

<AB> ha suukna hineen da sai an naŕiri minhum cat borno,

<V> borno kulu

<AB> ha al birnaay da ma alkallam be luquta da taŕir hajta (23:09)

<MA> humma bisoogu hineen kula ma biʔerfu kalaam al arab a humma borno da,

<AB> hum bisamʔuuha ma bilkallamó leena sei niye, bidooru bijibduuna da, humma bilkallamo a, humma bidooru bijibdu hanaana da ma bilkallamo leena , aniina bas lenšaan našeri minhum ka, dada doole benalkallam leəm aniina bas, natəbaahum be l hanaahum bas, ka ligiit mərəadak kan xalaas

<MA> dugut iyaalak kan biddaalalo be rufugaanum da, kan gaadiin fi l magaranta kan gaadiin fi l beet kula kal kan tišiiḑem biddaalalo, da ambeenaatəm ke bilkallamo be šunu min kalaam (23:45)

<AB> aʔa, iyaalna hine da, luqud al arabiye bas, luqut al arabiye bas, ambeenaathum ke da, kan fi giraayithum qaadi, ha aloom ka bijiibu al karraat, kan birnaay kula kan dada burd'un leehum be l hawsa haww ke, bixalbud'u fiihum madəri kan jo fi l beet humma, humma al iṣil ke ambeenaathum ke ille be luqud al arabiya bas (24:12)

<I> šukran